

VYHODNOTENIE MEDZIREZORTNÉHO PRIPOMIENKOVÉHO KONANIA

Národná rámcová stratégia podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe (aktualizácia)

Spôsob pripomienkového konania
Počet vznesených pripomienok, z toho zásadných 35 /17
Počet vyhodnotených pripomienok 35

Počet akceptovaných pripomienok, z toho zásadných 28 /13
Počet čiastočne akceptovaných pripomienok, z toho zásadných 5 /4
Počet neakceptovaných pripomienok, z toho zásadných 2 /0

Rozporové konanie (s kým, kedy, s akým výsledkom)
Počet odstránených pripomienok
Počet neodstránených pripomienok

Sumarizácia vznesených pripomienok podľa subjektov

Č.	Subjekt	Pripomienky do termínu	Pripomienky po termíne	Nemali pripomienky	Vôbec nezaslali
1.	Konferencia biskupov Slovenska	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		
2.	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		
3.	Ministerstvo financií Slovenskej republiky	8 (1o,7z)	0 (0o,0z)		
4.	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		

	republiky				
5.	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky	2 (2o,0z)	0 (0o,0z)		
6.	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky	12 (10o,2z)	0 (0o,0z)		
7.	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	1 (1o,0z)	0 (0o,0z)		
8.	OZ Bez bariéry - Národná platforma proti bariéram	1 (0o,1z)	0 (0o,0z)		
9.	Republiková únia zamestnávateľov	2 (0o,2z)	0 (0o,0z)		
10.	Splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity	6 (4o,2z)	0 (0o,0z)		
11.	Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
12.	Národný bezpečnostný úrad	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
13.	Generálna prokuratúra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
14.	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
15.	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
16.	Sociálna poisťovňa, Ul. 29 augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava 1	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
17.	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (Úrad vlády Slovenskej republiky, odbor legislatívy ostatných ústredných orgánov štátnej správy)	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
18.	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky - Sekcia legislatívy	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
19.	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	

20.	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
21.	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
22.	Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
23.	Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
24.	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
25.	Národná banka Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
26.	Protimonopolný úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)	x	
27.	Žilinský samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
28.	BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
29.	Prešovský samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
30.	Nitriansky samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
31.	Banskobystrický samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
32.	Trenčiansky samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
33.	Košický samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
34.	Trnavský samosprávny kraj	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
35.	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x

36.	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
37.	Úrad vlády Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
38.	Úrad pre verejné obstarávanie	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
39.	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
40.	Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
41.	Štatistický úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
42.	Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
43.	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
44.	Najvyšší súd Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
45.	Národná rada Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
46.	Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
47.	Odbor aproximácie práva sekcie vládnej legislatívy Úradu vlády SR	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
48.	Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
49.	Združenie miest a obcí Slovenska	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
50.	Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
51.	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x
52.	Asociácia priemyselných zväzov	0 (0o,0z)	0 (0o,0z)		x

	Spolu	35 (18o,17z)	0 (0o,0z)		
--	-------	--------------	-----------	--	--

Vyhodnotenie vecných pripomienok je uvedené v tabuľkovej časti.

Vysvetlivky k použitým skratkám v tabuľke:

O – obyčajná

A – akceptovaná

Z – zásadná

N – neakceptovaná

ČA – čiastočne akceptovaná

Subjekt	Pripomienka	Typ	Vyh.	Spôsob vyhodnotenia
KBS	Do textu kapitoly „Podpora integrácie marginalizovaných rómskych komunít“ na strane 42, za tretiu vetu, ktorá končí slovami: „posilnenia participácie rómskej populácie na spoločenských a občianskych aktivitách“, navrhujeme doplniť nasledovný text: „K naplneniu uvedených cieľov napomáha aj poskytovanie asistenčných služieb zameraných na zvýšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti ľudí žijúcich v prostredí marginalizovaných rómskych komunít poskytovaných napríklad prostredníctvom pastorácie a mentoringu.“ Odôvodnenie: Uznesenie vlády SR č. 525/2018 z 20. novembra 2018 uložilo ministrovi vnútra úlohu C.12. pripraviť zámer výzvy na podporu poskytovania asistenčných služieb zameraných na zvýšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti ľudí žijúcich v prostredí MRK poskytovaných napríklad prostredníctvom pastorácie, mentoringu s cieľom ich sociálno-ekonomickej integrácie. Uznesenie vlády SR č. 105/2020 z 5. marca 2020 schválilo v časti B.1. uvoľnenie finančných prostriedkov na podporu pilotných projektov pastoračnej práce v rómskych komunitách. Pozitívny dopad na zvyšovanie životnej úrovne marginalizovaných rómskych komunít formou sociálnej inklúzie náboženskou cestou vyplýva z vedeckých výskumov aj z aplikačnej praxe. K tomu pozri: v časti D.2.1 Oblasť vzdelávania v materiáli Aktualizované akčné plány stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 na roky 2019-2020 pre oblasti: D.2.1 OBLASŤ VZDELÁVANIA, D.2.2 OBLASŤ ZAMESTNANOSTI, D.2.3 OBLASŤ ZDRAVIA, D.2.4 OBLASŤ BÝVANIA A D.2.5 OBLASŤ FINANČNÉHO ZAČLENENIA zverejnené na https://www.minv.sk/?strategia-pre-integraciju-romov-do-	Z	A	

	roku-2020, súbor PDF zobrazený 15.10.2020. A takisto pozri: „výskum Etnologického ústavu SAV – projekt Výskum sociálnej inklúzie Rómov náboženskou cestou (SIRONA 2010), Tatiana Podolinská, Tomáš Hrustič, Boh medzi bariérami/Sociálna inklúzia Rómov náboženskou cestou (SIRONA 2010), ÚEt SAV, 2010, ISBN: 978-80-89027-34-7, https://uesa.sav.sk/files/socialna_inkluzia_romov_nabozenskou_cestou.pdf“, zobrazené 15.10.2020. V tejto súvislosti poukazujeme na kapitolu 5.6. Sociálny kapitál na strane 111, najmä na časť: „Chudoba je miera, v ktorej jednotliviec žije bez potrebných zdrojov. Zdroje sa delia do nasledujúcich kategórií: FINANČNÉ: Mať peniaze na nákup tovaru a služieb. EMOCIONÁLNE: Byť schopný ovládať sa a vybrať si svoje emocionálne reakcie, predovšetkým v nepríjemných situáciách, a neuchyľovať sa pritom k sebadeštruktúrnemu správaniu. Ide o vnútorný zdroj, ktorý sa prejavuje vytrvalosťou, húževnatosťou a uskutočňovaním samotných volieb. MENTÁLNE: Mať duševné vlohy a nadobudnuté schopnosti (čítanie, písanie, počítanie) potrebné pre každodenný život. DUCHOVNÉ: Veriť v prozreteľnosť a Boží plán. FYZICKÉ: Byť fyzicky zdravý a schopný pohybu. PODPORNÉ SYSTÉMY: Mať priateľov, rodinu a ďalšie podporné zdroje, ktoré sú k dispozícii v prípade potreby. Ide o externé zdroje. VZŤAHY / ŽIVOTNÉ VZORY: Byť v pravidelnom kontakte s vhodným(i) dospelým(i), ktorí sa o dieťa starajú a ktorí sa neuchyľujú k sebadeštruktúrnemu správaniu. ZNALOSŤ NEPÍSANÝCH PRAVIDIEL: Poznať nepísané zákonitosti a zvyky danej skupiny. TECHNIKY PREKONÁVANIA ŤAŽKOSTÍ: Byť schopný vnútornej reči (tzv. procedurálneho monológu) a vedieť premýšľať o veciach nielen v rovine konkrétnej, ale aj abstraktnej. Ide o schopnosť odosobniť sa od vlastného problému“ NaN. Ruby K. Payne NaN. Philip DeVol NaN. Terie Dreussi Smith: Mosty z chudoby. 2010. Equilibria.) Duchovná služba Rómom			
--	--	--	--	--

	bezpochyby prispieva k bohatstvu duchovnému, emocionálnemu, mentálnemu, k získaniu podporných systémov, vzťahov a životných vzorov a techník na prekonávanie ťažkostí. Z tohto dôvodu je potrebné v Stratégii podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe počítať aj s duchovnou službou. Práca s Rómami prostredníctvom pastoračných aktivít cirkví a náboženských spoločností taktiež prispieva k predchádzaniu diskriminácie, k zlepšeniu vzťahov medzi majoritným a minoritným obyvateľstvom, k búraniu predsudkov a stavaniu mostov medzi ľuďmi, k zmiereniu a lepšiemu spolužitiu, ako aj ku kvalitatívne vyššej životnej úrovni obyvateľstva v marginalizovaných rómskych komunitách (SIRONA 2010).			
MDaVSR	1. K návrhu uznesenia: V bode B.4. návrhu uznesenia žiadam zmeniť termín plnenia úlohy z „do 31. mája 2022 a následne každý druhý rok do 31. mája kalendárneho roka“ na „do 31. mája 2024 a následne každý štvrtý rok do 31. mája kalendárneho roka“. Odôvodnenie: Samotný text rámcovej stratégie sumarizuje opatrenia prijaté v iných koncepcných a strategických dokumentoch štátu, ktoré pokrývajú špecifické oblasti. Plnenie cieľov týchto sektorových politík je realizované v dlhších časových rámcoch (5 až 10 rokov) ako sú navrhované dva roky. Zároveň dva roky sú príliš krátkym obdobím z hľadiska možného posúdenia dopadu prijatých opatrení. Z uvedeného dôvodu žiadame termín úlohy posunúť a zmeniť cyklus odpočtovania na 4-ročné obdobie.	Z	A	
MFSR	Diskusiu o inkluzívnom vzdelávaní žiadam vyňať z textu venujúceho sa marginalizovaným rómskym komunitám (ďalej len „MRK“) (str. 31). Podľa môjho názoru nie je správne vnímať inkluzívne vzdelávanie výlučne v súvislosti s MRK, resp. deťmi so sociálnym znevýhodnením. Slovenský	Z	A	Problematika inkluzívneho vzdelávania je uvedená nielen v časti „podpora integrácie marginalizovaných rómskych komunít, ale aj v časti „prístup

	vzdelávací systém má tiež veľké problémy so začleňovaním detí so zdravotným znevýhodnením. Podrobnosti sú dostupné v Revízii výdavkov na skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením.			ku kvalitným službám“, zároveň v tejto časti sme pristúpili k precizovaniu textu v kontexte predloženej pripomienky. S textom predkladateľ pripomienky súhlasil.
MFSR	Kľúčové opatrenia žiadam rozšíriť o nasledovné: (i) podpora ranej starostlivosti pre znevýhodnené deti, (ii) podpora inkluzívneho vzdelávania, (iii) zvýšenie pridanej hodnoty aktivačných prác v rámci aktívnych opatrení trhu práce, (iv) zlepšenie dostupnosti a kvality zdravotnej starostlivosti pre vybrané ohrozené skupiny (napr. ľudia bez domova a ľudia z prostredia MRK). Odôvodnenie: (i) Raná starostlivosť patrí medzi najúčinnnejšie investície do inklúzie, keďže intervencie v ranom detstve majú výrazne vyššiu návratnosť ako intervencie v neskorších fázach života. (ii) Inkluzívne vzdelávanie by malo zahŕňať podporu všetkých detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami bez ohľadu na to, či tieto vyplývajú zo zdravotného alebo sociálneho znevýhodnenia. V oboch prípadoch je kľúčová pripravenosť pedagógov na prácu s takýmito žiakmi a zabezpečenie dostatočného počtu podporného personálu a odstránenie finančných a fyzických bariér pre plnohodnotnú účasť na vzdelávaní (napr. strava, pomôcky, školský klub detí, debarierizácia budov). V rámci tohto opatrenia možno zlúčiť texty k vzdelávaniu, ktoré sa aktuálne nachádzajú v časti „Prístup ku kvalitným službám“ a „Podpora integrácie MRK“. (iii) Aktivačné práce sú dlhodobo kritizované Ministerstvom financií SR ako aj odbornou verejnosťou ako neefektívny nástroj aktívnych opatrení trhu práce s prevahou nekvalifikovaných aktivít, ktoré nevytvárajú žiadne príležitosti	Z	A	

	na rozvoj zručností účastníkov. (iv) Dostupnosť zdravotnej starostlivosti je pre niektoré skupiny problémom napríklad z dôvodu absencie zdravotného poistenia (ľudia bez domova) alebo finančných bariér (MRK).			
MFSR	Proces monitorovania a vyhodnocovania (str. 55) žiadam doplniť o medzinárodný benchmarking indikátorov a sledovanie relatívnej miery pokroku oproti iným krajinám. Popísaný proces je založený na deskriptívnych správach, v ktorých chýba medzinárodné porovnanie a hodnotenie nielen smeru, ktorým sa indikátory vyvíjajú, ale aj otázky, či sa situácia zlepšuje dostatočne rýchlo v porovnaní s inými krajinami.	Z	A	Monitorovanie a vyhodnotenie obsahuje všetky monitorovacie rámce, používané na porovnávanie medzi krajinami, navrhujeme doplniť odkaz na Ročnú správu Výboru sociálnej ochrany, ktorá analyzuje a porovnávať podľa jednotlivých kľúčových oblastí krajiny EÚ), zároveň rozpracované sú niektoré monitorovacie rámce, ktoré nie sú priamo dostupné na stránke EK alebo Eurostatu.
MFSR	V bode B.4 návrhu uznesenia vlády SR sa ukladá úloha pre podpredsedu vlády a ministra financií „predkladať ministrovi práce, sociálnych vecí a rodiny vyhodnotenie plnenia úloh vyplývajúcich z Národnej rámcovej stratégie podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe (aktualizácia) k 31. decembru predchádzajúceho roka, vrátane návrhu na jej prípadnú ďalšiu aktualizáciu“ s termínom plnenia do 31. mája 2022 a následne každý druhý rok do 31. mája kalendárneho roka. Uvedená úloha je aktualizáciou úlohy B.4 uloženej uznesením vlády SR č. 553/2017. Opatrenia politik sociálneho začlenenia a boja proti chudobe sa vzťahujú na oblasti podpory zvyšovania cieleného a individualizovaného poskytovania verejných služieb	O	N	MF SR sa tiež podieľa na opatreniach, ktoré sa týkajú sociálneho začlenenia, najmä v časti daňovej politiky, ktorá je riešená v rámci kľúčového opatrenia „Podpora zvýšenia adresnosti v systéme sociálnych transferov“ a zároveň MF SR považujeme za kľúčového participátora v danej oblasti.

	zamestnanosti a zvyšovania efektívnosti a účinnosti aktívnych opatrení na trhu práce, podpory zamestnanosti mladých ľudí, podpory rovnováhy medzi pracovným a rodinným životom, podpory prístupu ku kvalitným službám, podpory integrácie marginalizovaných rómskych komunít a reformy systému sociálnych transferov a odvodového zaťaženia ohrozených skupín, teda oblastí, ktoré nie sú v pôsobnosti Ministerstva financií SR. Keďže z predmetnej stratégie nevyplývajú priame úlohy pre Ministerstvo financií SR, nebol dôvod predložiť ministrovi práce, sociálnych vecí a rodiny vyhodnotenie ich plnenia. Ministerstvo financií SR však spolupracuje s dotknutými subjektami pri tvorbe ich rozpočtu na príslušné obdobie tak, že výdavky do systémov sociálnej ochrany, sociálnej inklúzie a na ďalšie sociálne transfery sú v rozsahu platnej legislatívy a nastavení jednotlivých systémov v plnej miere zabezpečené. V nadväznosti na uvedené považujem uvedenú úlohu za bezpredmetnú a navrhujem ju v rámci aktualizácie materiálu vypustiť.			
MFSR	V materiáli žiadam zmieniť Revíziu výdavkov na skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením z dôvodu, že uvedená revízia poskytuje komplexný analytický pohľad na problematiku sociálneho začleňovania na Slovensku aj v medzinárodnom kontexte a navrhuje súbor opatrení na základe analýzy súčasného stavu a dobrej praxe v zahraničí.	Z	A	
MFSR	V rámci opatrenia „Podpora integrácie MRK“ žiadam explicitne uviesť cieľ rozšírenia spomenutých podporných programov (terénna sociálna práca, komunitné centrá, Zdravé komunity a miestne občianske poriadkové služby) na širší okruh obcí s prítomnosťou MRK. Tieto programy sa ukazujú ako kľúčový nástroj sociálnej inklúzie a vo všeobecnosti sú klientmi,	Z	A	

	pracovníkmi aj samosprávami hodnotené pozitívne. Podporné programy však nepokrývajú všetky obce s prítomnosťou MRK, keďže ich úspešná realizácia závisí na spolupráci a angažovanosti samospráv. Pre rozšírenie programov je potrebné jednak zvýšiť alokáciu v rámci EŠIF a v prípade terénnej sociálnej práce zaviesť centrálny model riadenia, ktorý by znížil závislosť od súčinnosti samospráv a umožnil lepšie cielenie pomoci do lokalít, kde je najviac potrebná.			
MFSR	V rámci opatrenia „Podpora zvýšenia adresnosti v systéme sociálnych transferov“ žiadam explicitne uviesť zámer upraviť pomoc v hmotnej núdzi tak, aby so zachovaním princípov solidarity a zásluhovosti reflektovala viac na finančné náklady domácností v hmotnej núdzi. Dôvodom je, že príjem rodín odkázaných na túto pomoc ako podiel stredného príjmu v hospodárstve patrí k najnižším v rámci EÚ a od roku 2009 klesol o vyše 20 % z dôvodu nevalorizácie. Život v hlboknej chudobe má pritom negatívne dopady na kognitívny a emocionálny vývin detí žijúcich v týchto rodinách.	Z	A	
MFSR	V rámci opatrenia „Rovnováha medzi pracovným a rodinným životom“ žiadam explicitne uviesť cieľ lepšej dostupnosti zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa na základe systematického zberu údajov, a to z dôvodu že nedostatočné kapacity zariadení starostlivosti sú jednou z hlavných prekážok zosúladovania rodinného a pracovného života. Účasť detí do 3 rokov na formálnej starostlivosti je na Slovensku najnižšia v rámci EÚ. V súčasnosti nie sú administratívne údaje o formách starostlivosti o deti do 3 rokov veku vykazované v požadovanej štruktúre a rozsahu. Údaje o ponuke formálnej starostlivosti o deti do 3 rokov sú nevyhnutné na prijímanie účinných politík a plánovanie projektov podpory rozširovania	Z	A	

	kapacít zariadení resp. ich výstavby. Pri zbere údajov má Ministerstvo financií SR už prisľúbenú spoluprácu Ministerstva zdravotníctva SR, ktoré bude údaje o starostlivosti zbierať v rámci ročných výkazov pediatrických ambulancií.			
MIRRI SR	K vlastnému materiálu. Vo vlastnom materiáli „Národná rámcová stratégia podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe (aktualizácia)“ požadujeme jednoznačne zadefinovať úlohy a subjekty zodpovedné za ich plnenie, prípadne spolupracujúce subjekty a rozsah ich spolupráce. V opačnom prípade navrhujeme vypustiť podpredsedníčku vlády SR a ministerku investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie z úloh B.3 a B.4, nakoľko nie je jasné, za plnenie ktorých úloh je MIRRI zodpovedné a nie je možné preukazovať ich plnenie. ODÔVODNENIE: V návrhu Uznesenia vlády SR v rámci úloh B.3 a B.4 vláda SR ukladá rôznym subjektom, medzi nimi aj podpredsedníčke vlády SR a ministerke investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie, „zabezpečiť plnenie úloh vyplývajúcich z Národnej rámcovej stratégie podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe“ a „predkladať ministrovi práce, sociálnych vecí a rodiny vyhodnotenie plnenia úloh...“. Vo vlastnom materiáli však nie sú v rámci popisu kľúčových opatrení (kapitola č. 3.2) jednoznačne definované konkrétne úlohy, ani subjekty zodpovedné za ich plnenie.	Z	A	
MKSR	K vlastnému materiálu Na str. 12, v tabuľke 2 Ohrozené skupiny v strategických dokumentoch SR vzťahujúcich sa k sociálnemu začleneniu a boju proti chudobe, v ohrozenej kategórii – Starší ľudia odporúčame zvážiť doplnenie medzi oblasti intervencie „Kultúrnu politiku“.	O	A	

MKSR	K vlastnému materiálu Na str. 12, v tabuľke 2 Ohrozené skupiny v strategických dokumentoch SR vzťahujúcich sa k sociálnemu začleneniu a boju proti chudobe, v ohrozenej kategórii – Starší ľudia odporúčame zvažiť doplnenie medzi oblasti intervencie „Kultúrnu politiku“.	O	A	
MŠVVaŠSR	Časť - Proces komunikácie so zainteresovanými stranami. str. 57 Odporúčame konkrétne uviesť akou formou bol tento dokument odkomunikovaný so stakeholdermi. Z textu to nie je jasné.	Z	A	
MŠVVaŠSR	Príloha predkladaného materiálu Odporúčame doplniť do prílohy všetky chýbajúce ukazovatele, ktoré sú spomínané v stratégii a doplniť chýbajúci benchmark.	O	ČA	Príloha obsahuje iba vybrané ukazovatele, nie je potrebné uvádzať všetky, nakoľko ešte za rok 2019 ani nie sú oficiálne dostupné. Ich vyhodnocovanie je na pravidelnej báze nastavené v rámci Správy o sociálnej situácii obyvateľstva, ktorej súčasťou je aj vyhodnotenie chudoby alebo sociálneho vylúčenia.
MŠVVaŠSR	Tabuľka 5, str. 46 Odporúčame uviesť zdroj dát (napr. Eurostat s kódom pre ukazovateľ), z ktorého bude možné hodnotiť uvedené ukazovatele. Aktuálny zoznam ukazovateľov vzťahujúcich sa k sociálnemu začleňovaniu a boju proti chudobe je v Jednotnom rámci hodnotenia (JAF)	O	A	

MŠVVaŠSR	Tabuľka 6 Národné ukazovatele chudoby a sociálneho vylúčenia, str. 49 Odporúčame uviesť zdroj, z ktorého bude možné hodnotiť uvedené ukazovatele.	O	A	
MŠVVaŠSR	Tabuľka č.4, str. 31 Odporúčame doplniť zdroj informácií.	O	A	
MŠVVaŠSR	Text dokumentu str. 9 Navrhujeme vypustiť text „Tento aspekt si všíma aktualizovaná Stratégia celoživotného vzdelávania 2011, ktorá si kladie za cieľ vytvoriť podmienky na prechod k fungujúcemu systému celoživotného vzdelávania poskytujúcemu možnosti vzdelávania bez ohľadu na vek a vzdelanie.“. Odporúčame aby sa predmetný materiál neodvolával na aktualizácia Stratégie celoživotného vzdelávania, pretože taká neexistuje. MŠVVaŠ SR predložilo na vládu v decembri 2018 „Správu o stave implementácie úloh vyplývajúcich zo stratégie celoživotného vzdelávania 2011“. Ak mali predkladatelia na mysli tento dokument, odporúčame uviesť.	O	A	
MŠVVaŠSR	Text dokumentu, str. 32 Odporúčame doplniť oblasť ďalšieho vzdelávania pre nízko-vzdelaných. Zdôvodnenie: Kľúčové opatrenia politik sociálneho začleňovania a boja proti chudobe sú formulované v nasledujúcich oblastiach	O	A	
MŠVVaŠSR	Text dokumentu, str. 36 Odporúčame upraviť uvedený text dokumentu aj o tieto aspekty. miera zaškolenosti a dostupnosť zariadení rannej starostlivosti	O	A	

	a predškolského vzdelávania. V rámci úpravy následne odporúčame premenovať v opatreniach (str.32) opatrenie Podpora rovnováhy medzi pracovným a rodinným životom na dostupnosť a kvalitu rannej starostlivosti a predškolského vzdelávania. Zdôvodnenie: Dôležitým ukazovateľom v oblasti formálnej starostlivosti o deti v predškolskom veku je miera zaškolenosti, ktorá síce stúpa s vekom a vo vekových skupinách štvor- a päťročných detí je vysoko nadpriemerná, ale údaje poukazujú na previs dopytu nad ponukou týchto zariadení. Situácia je kritická najmä pre mladšie deti. Nedostatok kvalitných, geograficky a cenovo prístupných zariadení pre deti mladšie ako tri roky a trojročné deti je v tomto ohľade najväčšou výzvou pre dlhodobú stratégiu sociálneho začleňovania a boja proti chudobe. Cieľom je zvýšiť možnosť voľby a podporiť prechod z ekonomickej neaktivity a nezamestnanosti na trh práce. V medzinárodnom porovnaní Slovensko stále zaostáva v oboch spomínaných vekových skupinách (Eurostat, OECD). Medzinárodná prax a takisto napríklad Národný program reforiem uvádzajú predškolskú zaškolenosť pri ohrozených skupinách ako kľúčové opatrenie pre znižovanie sociálneho vylúčenia z dôvodu vplyvu sociálneho zázemia na akademickú úspešnosť a následne predčasné vypadávanie zo vzdelávania (early leavers) a iné prejavy nízkej uplatniteľnosti na trhu práce. Dostupnosť zariadení rannej starostlivosti a predškolského vzdelávania sa týka aj rodín, ktoré nečelia bariéram na trhu práce z dôvodu nízkeho vzdelania.			
MŠVVaŠSR	Text dokumentu: str. 29 Odporúčame v dokumente sa sústrediť na užšiu skupinu mladých v kategórii ohrozených skupín (tak ako si materiál predsavzal), kde problémy zamestnateľnosti mladých úzko súvisia s podielom predčasne ukončujúcich vzdelávanie bez dostatočných zručností a	O	A	Zpracované priamo v texte do kľúčovej oblasti podpory zamestnanosti mladých ľudí.

	kvalifikácie, čo následne znižuje ich uplatnenie na trhu práce. Politiky by sa mali sústrediť o ich návrat do vzdelávania cez ďalšie vzdelávanie dospelých. Zdôvodnenie: Nezamestnanosť mladých ľudí je spôsobená najmä nesúladow ponuky (kvalifikácií, schopností a zručností) a dopytu zo strany zamestnávateľov, ako aj častou absenciou adekvátnej praxe a s tým súvisiacimi ťažkosťami pri nájdení si zamestnania. Zamestnanosť absolventov je nad priemerom EÚ. A to aj napriek tomu, že odborový nesúlad je v prípade SK jeden z najvyšších (zdroj Eurostat).			
MŠVVaŠSR	Text, str. 52 Odporúčame nepoužívať podiel odmietnutých žiadostí o prijatie do MŠ Zdôvodnenie: Keďže existuje možnosť podania prihlášky na viacere MŠ, je takýto údaj je skreslený. Dopĺňajú ich dva ukazovatele chudoby a sociálneho vylúčenia – zaškolenosť detí vo veku 3-5 rokov v materských školách a podiel odmietnutých žiadostí o prijatie do materskej školy.	O	A	
MŠVVaŠSR	všeobecne k materiálu Odporúčame zúžiť počet indikátorov, určiť východiskové a cieľové hodnoty (t.zn. aktualizovať aj prílohu), vrátane termínu ich plnenia. Uviesť, čo zostáva v gescii MŠVVaŠ. Zdôvodnenie: Štruktúru dokumentu považujeme za problematickú. Nie je jasne štruktúrovaná oblasť popisu súčasného stavu, návrhu konkrétnych opatrení a jasne určenej zodpovednosti za plnenie.	O	N	Materiál predstavuje rôzne monitorovacie rámce a ukazovatele, ktoré sa používajú pri hodnotení chudoby alebo sociálneho vylúčenia, nie je potrebné v tomto dokumente stanovovať iné ukazovatele, ako už sú nastavené na národnej alebo EÚ úrovni.
MŠVVaŠSR	všeobecne k návrhu úlohy č. B.3 navrhovaného uznesenia vlády SR	Z	ČA	Návrh na úpravu uznesenia s odôvodnením, že NRS obsahuje

	Identifikovať opatrenia/úlohy, ktorými by ministerstvo školstva mohlo byť navrhovaným uznesením vlády SR zaviazané. Zdôvodnenie: Z predkladaného materiálu (Národnej rámcovej stratégie podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe) nie je možné identifikovať opatrenia/úlohy, ktorými by ministerstvo školstva mohlo byť navrhovaným uznesením vlády SR zaviazané.			klúčové oblasti, v rámci ktorých si jednotlivé rezorty môžu zadať smerovanie politík a výziev zameraných na boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, a následne vyhodnotenie klúčových oblastí obsahuje odpočet opatrení jednotlivých rezortov zadaných napr. v NPR, alebo vo vlastných alebo v prierezových stratégiách a koncepciách. Predkladateľ pripomienky súhlasil so zapracovaním.
MVSR	V tabuľke 2 na str. 14: Ohrozené skupiny v strategických dokumentoch SR vzťahujúcich sa k sociálnemu začleneniu a boju proti chudobe, v časti „Ohrozená kategória“ – cudzinci, v stĺpci „Názov dokumentu“ vypustiť dokument „Koncepcia migračnej politiky v SR“. Odôvodnenie: Uvedený dokument už nie je aktuálny, nakoľko ho nahradila „Migračná politika SR s výhľadom do roku 2020“, ktorá je v tabuľke tiež uvedená (aj tento dokument, nakoľko je s výhľadom do roku 2020, čoskoro nebude aktuálny, preto sa pripravuje nová migračná politika, avšak keďže ešte nie je schválená vládou SR, navrhujeme ponechať v tejto stratégii „Migračnú politiku SR s výhľadom do roku 2020“).	O	A	

OZ BB	Materiál v tejto podobe vo vzťahu k potrebe a nutnosti riešiť chudobu na Slovensku navrhujeme prepracovať do podoby, aby boli zachované nasledovné funkcie vládneho dokumentu, vychádzajúc z nasledovných faktov a zistení: • Najviac ohrozené skupiny občanov Slovenska sú ľudia, ktorí nie sú v systéme evidencie obyvateľov vo vzťahu k sociálnemu a zdravotnému systému, takže o ľudia bez domova o ľudia v osadách, kde hlavne z 90. rokov máme obyvateľov, ktorí dokonca nemajú rodný list a žiadnu väzbu na systém, napriek tomu, že sú v dnešnej dobe už dospelí a využívajú v prípade potreby zdravotné či osobné doklady svojich rodinných príslušníkov o Ľudia, ktorí boli vychovávaní v detských domovoch • Problém súčasnej doby je nárast chudoby vplyvom pandémie COVID – 19, kde sú z práce v prvých vlnách prepúšťaní zamestnanci z najslabších skupín vrátane osôb so zdravotným postihnutím • Vzhľadom k tomu, že neexistuje systém merateľných ukazovateľov objektívneho charakteru pre kvantifikáciu najohrozenejších skupín osôb, ktoré nie sú v systéme, nie je možné kvantifikovať túto najohrozenejšiu časť obyvateľov Slovenska. • V mnohých prípadoch, aj keď sa úrady snažia zachovať princíp rovnosti, dochádza k pozitívnej diskriminácii obyvateľov segregovaných osád, nesprávne označovaných ako „rómske“, vzhľadom k tomu, že jednak na Slovensku je neustály dlhodobý rozpor medzi stavom de iure (oficiálne sčítavanie obyvateľov) a stavom de facto (reálny stav obyvateľov v osadách), kde žijú nielen obyvatelia rómskej národnostnej menšiny, ktorá je uznaná na Slovensku v zmysle legislatívy a medzinárodného práva, ale príslušníci minimálne dvoch až troch národnostných skupín vrátane majoritnej národnosti slovenskej (Slováci, Maďari, Rómovia, a ďalšie) • V mnohých veľkých mestách nefunguje systém terénnej sociálnej práce a efektívny komunitný systém pre osoby bez domova, dokonca ani nevieme	Z	ČA	V zmysle pripomienky bola upravená časť týkajúca sa predpokladaného nárastu počtu nezamestnaných a nárastu chudoby v dôsledku pandémie COVID 19. Cieľové skupiny, ktoré predkladateľ pripomienky uvádza, sú už zahrnuté v dokumente (marginalizované rómske komunity, ľudia bez domova). Problémy týchto skupín sa riešia a budú riešiť v samostatných strategických dokumentoch.
---------------------	---	----------	-----------	--

	okrem výnimiek, koľko ľudí bez domova na Slovensku máme a v akom stave sociálnej a zdravotnej odkázanosti, ktorú by potrebovali. • Mnohí ľudia žijúci pod hranicou chudoby sa stávajú cieľenou skupinou podvodov a iných nezákonných spôsobov, čo im spôsobuje ďalšie problémy so zákonom a dlhovú špirálu Na základe toho odporúčame: • Pripraviť a nastaviť merateľné objektívne parametre sčítania osôb bez domova a v segregovaných a marginalizovaných osadách a v mestách na Slovensku • Zanalyzovať prostredie miest a obcí v počtoch ľudí bez domova a ich potrieb • Na základe zistenia stavu bezdomovectva a potrieb ich príslušníkov zanalyzovať ich potreby (sociálna a zdravotná starostlivosť, právna ochrana,...) • Vytvoriť systém komunitnej práce, ktorá by mala byť založená na systéme spolupráce právnej, sociálnej a zdravotnej ochrany a starostlivosti, a to aj v mestách, nielen v osadách a na podchyteniu týchto ľudí v záchytných bodoch miest a úradov (centrá prvej sociálnej pomoci, a pod...) a konkrétne vedenie ich života po nutnú dobu spojenú s resocializáciou a sociálnou integráciou • Vytvoriť systém záchytných bodov (centier prvej sociálnej pomoci) s monitoringom miest, kde sa ľudia bez sociálnej pomoci zdržiavajú: o Železničné stanice o obchodné centrá o opustené budovy o kanalizačné siete o a pod. Tento systém navrhujeme nastaviť na obdobie minimálne piatich rokov a následne potom v spolupráci s verejnými samosprávami prostredníctvom úradov práce robiť každoročné odpočty V materiáli tak musia byť strategické osi a ciele v tých rezortoch a inštitúciách, ktorých sa problematika chudoby dotýka: • Ministerstvo práve a sociálnych vecí o odborný garant problematiky • Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu • Ministerstvo zdravotníctva • Ministerstvo spravodlivosti • Ministerstvo vnútra • Ministerstvo financií • Štatistický úrad • Úrad na ochranu osobných údajov • Verejné samosprávy • Mimovládne organizácie • Prípadne ďalších... Základnými cieľmi tejto v podstate			
--	---	--	--	--

	stratégie by malo byť: • Zistenie skutočného stavu chudoby na Slovensku a potrieb na jej riešenie • Vytrhnutie ľudí mimo systému z prostredia ničoho a ich zanesenie do systémových metodík tak, aby sa s nimi mohlo pracovať k sociálnej integrácii • Zamestnanosť podľa konkrétnych zručností a znalostí konkrétného človeka Druhým zásadným návrhom je transformácia Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity na „Úrad splnomocnenca vlády pre riešenie chudoby a sociálnej odkázanosti“, ktorý odôvodňujeme: • ÚSVRK rieši tú istú oblasť ako novo navrhovaný úrad s tým, že o Odpadáva možnosť názorov na pozitívnu diskrimináciu o vytvára prostredie úradu pre všetky znevýhodnené skupiny bez zrejmejšieho zvýhodnenia jednej zo skupín na základe pôvodu skupiny obyvateľov a na základe faktorov spojovaných s extrémizmom a odlúčenosťou voči majoritnej spoločnosti o vytvára prostredie pre zrovnoprávnenie jednej skupiny na úroveň všetkých znevýhodnených skupín obyvateľov v zmysle práv aj povinností vo vzťahu občan -štát..			
RÚZSR	1. Zásadná pripomienka k časti 1.1. (strana 5) Národná rámcová stratégia podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe uvádza na str. 5 v bode 1.1.: „Vo vzťahu k týmto trom prioritám bolo stanovených osem cieľov (Tabuľka 1), z ktorých jeden sa priamo dotýka politik sociálneho začleňovania. Na úrovni EÚ sa ČŠ zaviazali znížiť počet osôb v riziku chudoby a sociálneho vylúčenia aspoň o 20 miliónov. Spoločné ciele sú transportované do národných cieľov.“ Za uvedené navrhujeme doplniť: „Prekážkou dosiahnutia spoločného európskeho cieľa v podobe zníženia počtu osôb v riziku chudoby a sociálneho vylúčenia aspoň o 20 miliónov bol a zároveň stále je v Slovenskej republike neodôvodnený gold-plating, ktorý zaťažuje národné hospodárstvo a nedovoľuje Slovensku potrebnú	Z	ČA	Navrhované doplnenie nemôžeme akceptovať v tomto kontexte, nakoľko sa Slovenskej republike podarilo prekročiť stanovený cieľ a to vymaniť najmenej 170 tis. ľudí z rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia, nakoľko sa z rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia vymanilo 234 tis. ľudí, čo je 138%. Navrhujeme však doplnenie nasledovného

	aktívnu participáciu pri plnení tohto spoločného cieľa. Tabuľka č. 1 naznačuje, že o gold plating ide pri zvýšení efektívnosti vo využívaní energie. Je preto potrebné prehodnotiť priority Slovenskej republiky pri prechode na zelenú ekonomiku, aby dané nebolo na ujmu sociálneho zmieru.		textu: „Dosahovaniu lepších výsledkov jednotlivých cieľov, ktoré si Slovenská republika stanovila (viď tabuľka č. 1), môže prispieť aj odstraňovanie neodôvodneného gold-plating, ktorý zaťažuje národné hospodárstvo a tým brzdí napĺňanie spoločných stanovených cieľov.“ Predkladateľ pripomienky súhlasil s vyhodnotením pripomienky.
RÚZSR	2. Zásadná pripomienka k časti 2.1. (strana 23) Národná rámcová stratégia podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe uvádza na str. 23 v bode 2.1.: „Nedoplatky vstupujú do indexu materiálnej deprivácie ako výskyt niektorého z troch druhov nedoplatkov alebo ich kombináciou: za hypotéku/nájom, energie a splátky pôžičiek. Nedoplatky za hypotéku alebo nájom sa v roku 2018 týkali 4,8 % osôb, nedoplatky za energie 7,9 % a nedoplatky za splátky pôžičiek 3,9 % populácie. Nedoplatky v aspoň jednej z troch sledovaných oblastí v roku 2016 malo 9,9 % populácie“ Údaj o „nedoplatkoch za energie“ navrhujeme nahradiť údajom o „pohľadávkach po lehote splatnosti za energie“ a náležite upraviť uvádzaný percentuálny údaj. Odôvodnenie: Nedoplatky za energie sú rozdielom medzi zálohovými platbami a hodnotou skutočnej spotreby na príslušnom odbernom mieste. V prípade, ak sú zálohové platby nastavené na priemernú spotrebu, tak v	Z	ČA Pripomienka sa týka definície indikátora „materiálna deprivácia“ alebo „závažná materiálna deprivácia“ stanovenej na úrovni EÚ, ktorý pracuje s položkou nedoplatky - nedoplatky na nájomnom a/alebo hypotéku za hlavné bývanie alebo poplatky za služby (napr. kúrenie, elektrina, plyn, voda) za hlavné bývanie alebo nedoplatky pri splácaní nákupov na splátky alebo iné pôžičky. Výpočet ukazovateľov

	tepłom roku, kedy je menšia potreba vykurovania, vzniknú preplatky a v chladnejšom roku, kedy je väčšia potreba vykurovania, vzniknú nedoplatky. Tento rozdiel medzi predbežnými platbami a skutočnou hodnotou spotreby odberného miesta vzniká bez ohľadu na sociálnu situáciu. Pre určenie sociálnej situácie je potrebné vziať na zreteľ nie nedoplatky, ale pohľadávky po lehote splatnosti. Tak ako je pri hypotékach použitý nesprávny pojem nedoplatky, ale ide o splátky hypotéky po splatnosti, tak je potrebné určiť aj pri energiách platby za energie po splatnosti. Toto číslo je oveľa nižšie ako nedoplatky a zároveň môže vyjadrovať sociálnu situáciu odberateľa. Prosíme teda o zmenu nielen pojmu, ale aj uvádzaného percenta.		sa realizuje na základe štatistického zisťovania EU SILC, ktorý má presne stanovenú metodiku porovnateľnú medzi jednotlivými členskými štátmi EÚ. Podľa tejto metodiky ide o zisťovanie, či mala domácnosť v priebehu posledných 12 mesiacov nedoplatky, t. j. z dôvodu finančných ťažkostí nebola schopná platiť načas v súvislosti s nájomným alebo hypotékou na dom/byt, s poplatkami za služby spojené s hlavným bývaním a s nedoplatkami pri splácaní nákupov na splátky alebo inými pôžičkami. Pripomienku k prekladu pojmu „nedoplatky“ bude MPSVR SR tlmočiť ŠÚ SR a zároveň sa do textu zapracuje odkaz pod čiarou k pojmu nedoplatky s jeho presnou definíciou, aby bolo zrejmé, že ide o finančné ťažkosti domácností platiť načas výdavky v súvislosti s
--	--	--	---

				nájomným, hypotékou, poplatkami za služby atď'. Predkladateľ pripomienky súhlasil s vyhodnotením pripomienky.
SVSLPRK	vlastný materiál – k celému materiálu Dokument nezohľadňuje najnovšie dáta z reprezentatívneho výskumu EU SILC v prostredí MRK z roku 2018. Dáta sú dostupné na: http://www.minv.sk/?zber-dat-od-ministerstiev-a-ostatnych-organov-statnej-a-verejnej-spravy , teda tak, ako sa uvádza k zdroju na strane 54 NRS. Uvedené dáta žiadame zohľadniť v NRS. Odôvodnenie: Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity považuje za dôležité, aby NRS ako dokument verejnej politiky ktorého cieľom je boj proti chudobe bola založená na aktuálnych údajoch. S týmto cieľom Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity poskytne predkladateľovi operatívnu spoluprácu.	Z	A	
SVSLPRK	vlastný materiál strana 26. Na strane 26 žiadame predposlednú vetu „Všeobecné štatistické zisťovania nedokážu identifikovať etnicitu a podať prehľad základných ukazovateľov chudoby a sociálneho vylúčenia za rómsku populáciu.“ nahradiť vetou „ V súčasnosti sú dostupné výsledky špecifického zisťovanie EU SILC MRK z roku 2018, ktoré dokáže porovnať dáta EU SILC v bežnej populácii a v prostredí marginalizovaných rómskych komunít. Odôvodnenie: Pripomienka sa predkladá v súlade s pripomienkou požadujúcou založenie NRS na aktuálnych údajoch. Z hľadiska pojmov „etnicity“ a „marginalizovaných rómskych komunít“ poukazujeme na pojmoslovie EÚ a RE. Z hľadiska NRS, rovnako aj Stratégie pre integráciu	O	A	

	Rómov je rozhodujúci pojem „marginalizácie“ pri začleňovaní komunit, akými sú „Rómovia“.			
SVSLPRK	vlastný materiál strana 27. Na strane 27 žiadame za vetu „Extrémne nepriaznivá je situácia rómskych žien – od prístupu k zamestnaniu a vzdelaniu, cez zdravotný stav vrátane reprodukčného zdravia, až po zažívané násilie v domácnosti (UNDP – Príloha, 2012; QuoVadis, 2013).“, vložiť vetu „Podľa EU SILC MRK 2018 tvoria ženy až 75% v kategóriách „osoba v domácnosti“ alebo „inak neaktívna osoba“.“ Odôvodnenie: pripomienka sa predkladá ako komparatívna aj v súlade so všeobecným ukazovateľom rizika chudoby v kvázi nezamestnaných osôb, ktoré v roku 2017 dosiahlo úroveň 79,9 % (viď dokument SWD(2019) 1024 final) a s ukazovateľom mieri rizika chudoby podľa hranice chudoby, veku a pohlavia – prieskum EU-SILC, ktorá je v SR vyjadrená za rok 2018 ukazovateľom 12.2 %, pričom u žien je 12.3 %, u nezamestnaných žien 46,6 %. (viď databázy Eurostat alebo aj k ďalším kategóriám viď spracovanie EU SILC 2018 Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia, Štatistický úrad SR ISBN 978-80-8121-695-4).	O	A	
SVSLPRK	vlastný materiál strana 27. Na strane 27 žiadame za vetu „So zvyšujúcou sa priestorovou exklúziou rómskej populácie sa zhoršujú aj ostatné ukazovatele vylúčenia.“ vložiť vetu „Až 89 % domácností MRK si nemôže dovoliť neočakávané výdavky a 37 % si nemôže dovoliť kvalitné jedlo a 25 % teplo v byte.“. Odôvodnenie: Deklaratórne sa precizuje sa nerovnomerná diverzifikácia príjmov domácnosti aj v prepojení na mieru rizika chudoby a mieru deprivácie rómskych domácnosti a zistené hranice chudoby.	O	A	

SVSLPRK	vlastný materiál strana 27. V prvej vete na strane 27, žiadame údaj „90 %“ nahradiť údajom „85 %“. Odôvodnenie: Hodnota vyplýva so zisťovaní Úradu splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity .	O	A	
SVSLPRK	vlastný materiál strany 42 a 54. Podkapitola Podpora integrácie marginalizovaných rómskych komunít a podkapitola Národné ukazovatele chudoby a sociálneho vylúčenia : Žiadame do týchto časti NRS zapracovať s cieľom aktualizácie obsahový substrát: a) Uznesenia Európskeho parlamentu zo 17. septembra 2020 o vykonávaní vnútroštátnych stratégií integrácie Rómov: boj proti negatívnym postojom voči ľuďom rómskeho pôvodu v Európe P9_TA-PROV(2020)0229. b) Návrhu odporúčania Rady o rovnosti, začleňovaní a účasti Rómov – dokument COM(2020) 621 final, c) pracovného dokument útvarov komisie SWD(2020) 530 final, COM(2020)620, sprevádzajúci dokument uvedený v písm. b), vzhľadom ku skutočnosti, že tieto dokumenty určujú jednotlivé verejné politiky integrácie Rómov vrátane monitorovania. Je teda zrejmé, že v súčasnosti sa nepripravuje aktualizácia Národnej stratégie pre integráciu Rómov, ale nová stratégia obsahujúca 3 horizontálne ciele a štyri odvetvové ciele ktorá bude predložená na rokovanie vlády v roku 2021. Rovnaké skutočnosti sa teda na základe vyššie uvedených dokumentov dotýkajú aj obsahu strany 54 a tabuľky č. 9. Odôvodnenie: V predkladanom materiály ide o aktualizáciu NRS s priebežným termínom plnenia, s dvojročnou periódou predkladania vyhodnotenia, počínajúc rokom 2022. Vylicitované nelegislatívne právne akty EÚ tvoria strategický rámec EÚ pre Rómov do roku 2030, ktoré by mala aktualizovaná NRS obsahovo implementovať v časti predstavujúcej novú kvalitu. Tak ako nová stratégia pre integráciu Rómov tak aj	Z	A	

	predkladaná aktualizácia NRS musia byť v súlade. S týmto cieľom Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity poskytne predkladateľovi operatívnu spoluprácu. Túto pripomienku považujem za zásadnú a uplatňujem ju v rámci svojej pôsobnosti.			
--	---	--	--	--